

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПРИБУТОК ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Місце та значення прибутку в ринковій економіці.....	6
1.2. Джерела формування загальної величини прибутку підприємства, види прибутку та фактори, що впливають на нього	11
1.3. Розподіл та використання прибутку на підприємстві	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПрАТ «ОДЕСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД».....	26
2.1. Загальна характеристика ПрАТ «Одеський машинобудівний завод»	26
2.2. Аналіз техніко-економічних показників ПрАТ «Одеський машинобудівний завод».....	31
2.3. Аналіз показників прибутковості на підприємстві ПрАТ «Одеський машинобудівний завод».....	44
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	56
3.1. Кореляційно-регресивний та факторний аналіз прибутковості ПрАТ «Одеський машинобудівний завод».....	56
3.2. Резерви зростання прибутку	64
3.3. Аналіз можливості збільшення прибутку на підприємстві ПрАТ «Одеський машинобудівний завод».....	75
ВИСНОВКИ.....	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	89
ДОДАТКИ.....	94

ВСТУП

Актуальність теми: прибуток є одним з основних показників господарської діяльності підприємства на законодавчому рівні визначений як основна мета створення комерційних підприємств. За рахунок прибутку живе і розвивається будь-яке комерційне підприємство, бо це основне джерело поповнення фінансових ресурсів підприємств, формування централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів. За рахунок прибутку відбувається формування бюджетних ресурсів держави, здійснюється розширення підприємств, матеріальне стимулювання працівників, рішення соціально-культурних заходів та ін. В зв'язку з цим в отриманні максимального прибутку зацікавленими є не тільки керівництво і трудові колективи підприємств, але і держава в цілому. І тому так важливі питання збільшення прибутковості господарюючих суб'єктів.

Теоретичні та практичні аспекти класифікації факторів та їх вплив на фінансові результати підприємства, прибутковості розглянуті в працях таких вітчизняних та зарубіжних науковців, як А.Сміта, Д.Рікардо, А.Маршалла, П.Самуельсона, Ж.Б.Сея, В.П. Кадацького, А.С.Булатова, В.І.Стражева, Ю.Д.Батрина, Г.В.Савицької, В.М.Козирєва.

Мета дослідження: дослідити поняття прибуток, його види та шляхи формування. На конкретному прикладі охарактеризувати діяльність підприємства, а також шляхи підвищення його прибутку за рахунок різних факторів, а також економічно обґрунтувати впровадження проекту.

Завдання дослідження:

- розглянути поняття «прибуток» та його місця у ринковій економіці;
- охарактеризувати джерела формування прибутку та фактори, що впливають на нього;

- визначити основні теоретичні засади формування та розподілу прибутку;
- дати загальну характеристику підприємству, що обрано базовим для дослідження;
- проаналізувати основні техніко–економічні показники підприємства, а також показники його прибутковості;
- проаналізувати показники прибутковості підприємства;
- провести кореляційно-регресивний та факторний аналіз прибутковості підприємства;
- визначити резерви зростання прибутку підприємства;
- розробити рекомендації щодо підвищення прибутку на підприємстві.

Об'єкт дослідження: ПрАТ «Одеський машинобудівний завод», який є виробником шахтного та залізнодорожного обладнання.

Предмет дослідження: процес формування прибутку на підприємстві та резерви його підвищення.

Методи дослідження: метод економічного аналізу, статистичного аналізу, метод порівняння, метод формалізації (вивчення економічного процесу шляхом відображення його змісту і структури в знаковій формі).

Інформаційною базою для написання даної роботи стала статистична, фінансова та оперативна звітність підприємства, а також наукова вітчизняна і зарубіжна література з досліджуваної проблеми; законодавчі та нормативно–правові акти України з питань формування та використання прибутку підприємства; наукові статті, опубліковані у вітчизняних і зарубіжних періодичних виданнях.

Елементи наукової новизни: визначено основні проблеми в діяльності ПрАТ «Одеський машинобудівний завод» в розрізі збитковості його діяльності. Запропоновано науково-обґрунтовані підходи до розв'язання вказаних проблем шляхом реалізації проекту по створенню ремонтного цеху.

Розроблено та схематично відображено прогнози щодо прибутковості підприємства в майбутньому.

Публікації та апробація результатів дослідження. Результати дослідження були оприлюднені: на Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток торгівлі та підприємництва в Україні: тенденції та перспективи» (25-26 травня 2017 року), на наукових студентських конференціях (Одеса, 2014 р.).

За темою кваліфікаційної роботи автором опубліковано наступні роботи:

1. Коба Х. Формування, розподіл та використання прибутку промислового підприємства / Х. В. Коба , Г. В. Кошельок // Студентський науковий збірник ФЕУП. – Одеса, ОНЕУ, 2016. – № 23. – С. 92–95;

2. Коба Х.В. Комплексна оцінка резервів підвищення прибутку підприємства / Х. В. Коба , Г. В. Кошельок // Студентський науковий збірник ФЕУП. – Одеса, ОНЕУ, 2017. – № 27. – С.104-107.

3. Коба Х. Резерви підвищення прибутку на підприємстві // В. Коба, Г. В. Кошельок // «Розвиток торгівлі та підприємництва в Україні: тенденції та перспективи»: Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2017 року) – Одеса: ОТЕІ КНТЕУ, 2017. – С. 27-29.

Переможець Міжвузівського конкурсу студентських наукових робіт з галузі науки "Підприємництво" у 2015-2016 н.р.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменувань) на 4 сторінках і 1 додатка. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 94 сторінки комп'ютерного тексту. Основний зміст викладено на 80 сторінках. Робота містить 30 таблиць, 14 рисунків.

ВИСНОВКИ

1. Показник прибутковості є дуже важливим для залучення капіталу та успішного фінансування розвитку підприємства. Інвестори, акціонери та фінансові менеджери приділяють значну увагу аналізу прибутковості підприємства. Ретельному дослідженню підлягає використання різних активів підприємства, оскільки підвищення їх віддачі дозволяє зменшувати його витрати.

Прибуток – складна економічна категорія, яка трактується різними вченими по-різному. Узагальнюючи усі пояснення можна зробити висновок, що прибуток – кінцевий фінансовий результат підприємства, який характеризує абсолютну ефективність його роботи.

2. Прибуток виконує такі важливі функції: показника ефективності господарської діяльності підприємства, стимулюючу, джерела формування доходів бюджетів різних рівнів.

На зміну прибутку впливають дві групи факторів: зовнішні й внутрішні.

3. По суті розподіл прибутку слід розглядати в трьох напрямках. Він розподіляється між державою, власниками підприємства і самим підприємством.

4. Об'єктом дослідження роботи виступило підприємство «Одеський машинобудівний завод». На підприємстві функціонує лінійно – функціональна структура управління. Лінійно–функціональна структура дозволяє організувати управління за лінійною схемою, а функціональні підрозділи допомагають лінійним керівникам у вирішенні відповідних управлінських функцій.

5. Аналізуючи основні техніко-економічні показники, можна зробити висновок, що собівартість продукції за останній рік збільшилась на 42,89%. Показник валового прибутку (збитку) взагалі змінювався полярно, підприємство отримувало як прибутки так і збитки. 2014 рік був

прибутковий, в наступному році валовий прибуток зменшився на 2572 тис. грн., однак на 2016 р. відбулося значне збільшення валового прибутку на 7779 тис.грн. що пророкує вихід заводу із кризи. Чистий фінансовий результат впродовж цього періоду був негативним, з кожним роком змінюючись то в позитивну, то в негативну сторону. Рентабельність підприємства у 2016 році сягнула – 22,50 %, середньоспискова чисельність персоналу – 157 осіб, з річним фондом оплати праці цих працівників у розмірі 12951,30 тис. грн.

Динаміка фондівдачі є позитивною, так у 2016 році фондівдача сягала 0,94, що значно більше ніж у 2014 та 2015 роках. Відповідне зменшення фондоємності сигналізує про більш ефективне використання основних фондів організації. Значно зменшився цей показник у 2016 році – на 16,54 %, у порівнянні з 2014 та 2015 роками.

За період 2014–2016 років продуктивність праці збільшилась і значними темпами, так за період 2014-2015рр. вона збільшилась на 50,90%, а за період 2015-2016 рр. на 61,24%.

Аналізуючи показник фондоозброєності на підприємстві можна зробити висновок, що цей показник стабільний характер та позитивну динаміку. Так у 2015 р. він сягає 173,03 тис.грн./осіб, а у 2016р. за рахунок зменшення чисельності працівників і збільшенню вартості основних засобів збільшується на 5,58 %.

6. Аналізуючи показники прибутковості. можна зробити висновок, що за період 2015-2016 років значно збільшується прибутковість підприємства. За рахунок стрімкого підвищення ціни продукції, підприємству вдається отримувати прибутки майже від усіх видів продукції, однак як і раніше негативно впливає повільне зростання об'єму виробництва, та ріст собівартості. Керівництву «ПрАТ «Одеський машинобудівний завод» необхідно виробити механізм зменшення собівартості продукції у найближчий періоді, а також шукати нові ринки збуту для збільшення об'ємів продажу продукції.

7. Було проведено кореляційно-регресивний та факторний аналіз прибутковості підприємства, який доводить, чистий фінансовий результат на ПрАТ «Одеський машинобудівний завод» має тенденцію до зростання, хоча і є негативним, що обумовлене зміною виручки від реалізації та рентабельності фінансово-господарської діяльності. За допомогою кореляційно-регресійного аналізу було побудовано економіко-математичну модель впливу вартості активів, продуктивності праці та абсолютної ліквідності на обсяги чистого прибутку.

8. Розглядаючи резерви максимізації прибутку слід звернути увагу на те, що прибуток залежить як від доходів підприємства, так і від його витрат. Отже, збільшення прибутку можна досягти двома способами: зменшити витрати на виробництво або збільшити дохід від реалізації. Тому, перед кожною фірмою постає питання правильно сформулювати свою цінову стратегію й обрати оптимальний обсяг виробництва.

9. Проаналізувавши діяльність конкурентів, можна визначити, що для підвищення прибутковості підприємства ПрАТ «Одеський машинобудівний завод» одним з важливих методів є створення на базі заводу ремонтного цеху, що буде займатись виключно обслуговуванням і ремонтом гірничо-шахтного обладнання.

Загальна вартість інвестиційних витрат складе 3585 тис. грн.

Розраховані показники ефективності інвестиційного проекту свідчать про можливість впровадження даного проекту. При цьому підприємство в перший рік реалізації проекту отримає додаткові 1595,96 тис. грн прибутку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аристотель. Политика. Соч./Аристотель В 4 т. – Т.4. – М.: Мысль, 1983. – С. 375 – 644.
2. Абрютіна М.С. Фінансовий аналіз комерційної діяльності: навчальний посібник /– К.: Фінпрес, 2009.–173 с.
3. Баринов В.А. Антикризисное управление: учеб. пособие / В.А.Баринов. – М.: ФБК– ПРЕСС. – 2010. – 488 с.
4. Баскакова О.В. Экономика предприятия (организации) / Баскакова О.В., Сейко Л.Ф. // Учебник. — М.: Издательско–торговая корпорация «Дашков и К°», 2013. — 372 с.
5. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент: навчальний курс – К.: Ніка – Центр Ельга, 2000. – 528 с.
6. Боголіб Т.М. Система і методи фінансового аналізу фінансово–господарської діяльності // Фінанси України. – 2008. – № 7. – С.15–20
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навч. Посібник. / Бойчик І.М.–К.: Атака, 2002. –480 с.
8. Верхоглядова Н. І. Зміст та значення прибутку як головної рушійної сили ринкової економіки / Н. І. Верхоглядова // Економічний простір. – 2010. – № 21. – С. 312–320.
9. Галасюк В.В. Проблеми оцінки кредитоспроможності позичальників // Вісник НБУ.–2001.–№ 9.–С54–57
10. Гончаров А.Б. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник.– Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2003 р.– 240 с.
11. Горлачук В.В. Економіка підприємства: навч. посібник / В.В. Горлачук, І.Г. Яненко. – Миколаїв: Вид–во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 344 с.
12. Звір'яко Г.П., Методичні підходи щодо аналізу прибутковості господарської діяльності суб'єкта господарювання // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». – 2011. – №7 – С. 28 – 36.

13. Зінченко О.А. Визначення показників рентабельності на основі величини якості прибутку // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2009. – № 28. – С.150–155.
14. Ионова А.Ф., Финансовый менеджмент: учебное пособие –М.: ТК Велби, изд-во Проспект , 2010. – 494 с.
15. Іванова Н.Ю. Аналіз беззбитковості виробництва: теорія та практика: навчальний посібник – К.: Видавництво Лібра ТОВ – 2009. – 72с.
16. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу : навч. посіб. / Т.Д.Косова, П.М.Сухарев, Л.О.Ващенко та ін. – К. : ЦУЛ, 2012. – 528 с.
17. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування.– Київ: Центр навчальної літератури,–2003.– С.69–82.
18. Кулинич М. Взаємозв'язок суттєвих факторів у структурному моделюванні управління фінансовим результатом / Кулинич М. // Економічний аналіз. – 2010. – № 6 – С.426 – 429.с.
19. Лбона Н.О. Управление рентабельностью бизнеса / Лбона Н.О. // Актуальные вопросы экономических наук – 2010. – №16 – С.105–109.
20. Лебедева А. М. Методичні аспекти аналізу рентабельності діяльності підприємства / Лебедева А. М. // Вісник ОНУ ім.І.І.Мечникова. – 2012 – №17. – С.29 – 36
21. Маркова А.А Основные факторы, формирующие рентабельность предприятия в условиях становления инновационной экономики региона / Маркова А.А // Фундаментальные и прикладные исследования кооперативного сектора экономики. – 2013. – №5 – С.134–138.
22. Маркс К. Капитал. Т. 1 // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. – 2-е изд. – Т. 23. – 907 с.
23. Маслак О.І. Економіка промислового підприємства : навчальний посібник / О.І.Маслак, Л.Д.Воробйов. – К. : ЦУЛ, 2011. – 172 с.
20. Новашина Т.С. Экономика и финансы предприятия / Новашина Т.С., Карпунин В.И., Леднев В.А. // Учебник. – М.: Московский финансово–промышленный университет «Синергия», 2014. – 352 с.

21. Нуд О.П. Аналіз методологічних підходів до оцінки ефективності / Нуд О.П. // Вісник Донецького університету економіки та права – 2012 – № 2 – С.77 – 80
22. Олександренко І. В. Методичні підходи до дігностики ефективності діяльності підприємства / І. В.Олександренко // Економічний форум. – 2013.– № 4.– С.126–136.
23. Олексюк О.І. Технологія оцінки результативності діяльності підприємства / О. І. Олексюк // Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія: Економічні науки. Випуск 22. – Черкаси, 2009. – Т.2. – С. 169 –173.
24. Павловська О.В. Удосконалення методів аналізу фінансового стану підприємств / Павловська О.В. // Фінанси України. – 2007. – №11. – С. 54–60.
25. Панова К.І. Дослідження теоретичних основ планування в системі управління промисловими підприємствами / Панова К.І. // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2013. – № 2 (22). – С.84 – 95
26. Писаренко Б.А. Аналіз впливу фондівіддачі на показники прибутку і рентабельності / Б.А. Писаренко, Н.Б. Проценко, А.Б. Писаренко // Вісник економічної науки України. – 2012. – № 1 (21). – С. 127–130
27. Плотніченко С.Р. Підвищення економічної ефективності виробництва соняшнику в регіоні / Плотніченко С.Р., Сидорук Б.О. // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2013. – № 1 (21), том 2. – С.256 – 263
28. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения. М.: Государственное издательство политической литературы. –Т. 1. — 1955. — С. 116—123; 329—331.
29. Рікардо Д. Почала політичної економію газу й податкового оподаткування // Антологія економічної класики: У 2 т. – Т. 1. – М.: МП «Эконов», 1991. – С.437.

30. Саленко О.В. Шляхи визначення ступеню ефективності діяльності підприємства / Саленко О.В. // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2013. – № 4 (24) – С.62 – 71
31. Самуэльсон П.Э. Микроэкономика / пер. с англ. О.Л. Пелявского. – М.: Вильямс, 2009. – 752 с.
32. Сей Ж. Б. Трактат по политической экономии // Сей Ж. Б. Трактат по политической экономии. Бастиа Ф. Экономические софизмы. Экономические гармонии. – М.: Дело, 2000. – 322с.
33. Ступницька Т.М. Аналіз факторів, що впливають на зміну рентабельності основного капіталу, за методом «Дюпон»/ Ступницька Т.М., Гула О.С. // Економіка харчової промисловості. 2013. – №3(19). – С.21 – 23
34. Танцюра М.Ю. Стратегія забезпечення рентабельності підприємства / Танцюра М.Ю., Шихмамбетова Д.Л. // Економіка Крима. – 2012. – №2(39). – С. 113 – 116.
35. Фецович Т.Р. Аналіз прибутковості діяльності сучасного підприємства / Т.Р. Фецович // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 225. – С. 79–83
36. Філімоненко О.С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник.– К.: Кондор, 2008.– 400 с.
37. Фролова Л.В. Планирование и контроль на предприятии / Фролова Л.В. // Курс лекций. – Донецк: ДоНУЭТ, 2012. – 115 с.
38. Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: ЦУЛ, 2010. – 360 с.
39. Цапук О.Ю., Система критеріїв та показників оцінювання ефективності впровадження інноваційних розробок / Цапук О.Ю. // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – №3. – С.137 – 145.
40. Циганов С.А. Шляхи підвищення ефективності грошово-кредитного регулювання економіки // Фінанси України. – 2000.– №1. – С.11–19.

41. Черниш С.С. Економічний аналіз: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 312 с.
42. Черниш С.С. Організаційно–методичні аспекти аналізу рентабельності / Черниш С.С. // Інноваційна економіка – 2013 р. – №44. – С.305 – 309
43. Чеснакова Л.С. Фінансовий менеджмент: [навч. посіб. для студ.вищ.навч.закл.] / Чеснакова Л.С. – К: “Логос”, 2001. – 143 с.
44. Шандова Н. Використання собівартості для прийняття управлінських рішень // Фінанси України. – 2003 р. – №2. – С.10–14.
45. Швиданенко Г.О. Економіка підприємства: Підручник / Швиданенко Г. О., Васильков В. Г., Гончарова Н. П. [та ін.] ; за заг. ред. Г. О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2009. – 598 с.
46. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз Навч.посібн.:–Київ “Кондор”, 2008.– 215 с.
47. Шило В.П., Верхоглядова Н.І., Ільїна С.Б., Темченко А.Г. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. – К.: Кондор, 2006. – 238 с.
48. Шиян Д.В., Строченко Н.І. фінансовий аналіз : Навч. Посібн.–К.: Видавництво А.С.К.,2003.– С.81–102
49. Янковий Р.В. Шляхи підвищення продуктивності та результативності праці на підприємстві / Р. В. Янковий, Т. С. Харченко // Економіка: реалії часу. – 2013. – № 1. – С. 23–26.

